

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Łódź, Al. Kościuszki 73, tel. 63-66.
Redakcja nocna (po godz. 8 wiecz.) ul. Piotrkowska 85, tel. 29.

Cena 15 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

Dymisja Hoovera

NOWY YORK, 8. 7. „Herald” donosi, iż Hoover podał się do dymisji. (Pat).

Pangalos na wolności

WIEN, 8. 7. Według doniesień dzienników z Aten, rada ministrów postanowiła wypuścić na wolność b. pemjera wojny Pangalosa.

Walka z kryzysem mieszkaniowym we Francji

PARYŻ, 8. 7. Senat przyjął jednogłośnie projekt ustawy o budowie tanich mieszkań.

Zamknięcie

„Nowej Reformy”

KRAKÓW, 8. 7. Jak się dowiaduje „Naprzód” z dniem 15 b. m. czasopismo „Nowa Reforma”, istniejące od 47 lat przestaje wychodzić.

„Nowa Reforma” w czasie zaboru odgrywała poważną rolę w życiu politycznym zaboru austriackiego. Koło niej skupiła się demokracja polska. Na czele „Nowej Reformy” swego czasu stali tacy wybitni mężowie, jak: Romanowicz, Asnyk i ostatnio Michał Konoński.

Zakończenie kursu

dla kontrolerów sanitarnych w Warszawie

W tych dniach zakończony został w Państwowej Szkole Higieny I-y czteromiesięczny kurs dla kontrolerów sanitarnych, prowadzony przez inż. A. Szniolisa, kierownika Oddziału Inżynierji Sanitarnej w Państwowej Szkole Higieny.

Z pośród 35 słuchaczy świadectwa egzaminacyjne otrzymało 33.

Z ogólnej liczby słuchaczy 31 było delegowanych przez wydziały powiatowe sejmików lub magistraty; otrzymali oni płatne urlopy lub stypendja na koszty pobytu na kursie; pozostali słuchacze odbyli kurs na koszt własny.

Na kursie najwięcej słuchaczy było z Małopolski — 14; pozatem z Kongresówki — 11 (w tem 2-ch z Warszawy); z Poznańskiego — 4 i z Górnego Śląska — 1.

W trakcie kursu wpłynęły do Państwowej Szkoły Higieny zapotrzebowania z województw na kontrolerów, przygotowanych przez Szkołę, wobec czego słuchacze, którzy nie mieli jeszcze przydziałów, zostali przez Państwową Szkołę Higieny poleceni na te stanowiska. (PAT).

Kłopoty trójjedynego królestwa

Stanowisko partji Radicza wobec państwa po zbrodni belgradzkiej

O zmianę konstytucji

BIAŁOGRÓD, 8. 7. Pribiczewicz odbył konferencję z Radiczem. W wywiadzie prasowym Pribiczewicz oświadczył, iż nie brał on udziału w naradzie przywódców stronnictw, lecz poprostu przedstawił królowi punkt widzenia koalicji włościańsko-demokratycznej. Pribiczewicz stwierdził wobec króla, iż koalicja włościańsko-demokratyczna nie występuje bynajmniej przeciwko jednemu państwu, a domaga się jedynie zmiany systemu administracyjnego, która może być przeprowadzona na drodze legalnej modyfikacji postanowień konstytucji. (Pat).

Aresztowanie wyrafinowanego oszusta Uwodziciel i fałszerz dokumentów w roli asystenta uniwersytetu FAŁSZYWY LEKARZ-DENTYSTA

Przed kilkunastu dniami, do Łodzi przybyli funkcjonariusze policji poznańskiej i aresztowali przy ul. Piotrkowskiej 163 niejakiego dr. Reissa, lekarza-dentystę, co oczywiście wywołało poruszenie w sferach denty stycznych, gdyż Reiss pracował w klinice dr. Żadiewicza.

Pierwszy występ Reissa miał miejsce w Gnieźnie, gdzie podając się za doktora i przedkładając fałszywe papiery, zdołał zapewnić sobie szacunek obywateli, którzy nawet udzielali mu pożyczek na urządzenie wielkiej kliniki dentystrycznej i nikt nie domyślał się,

że Reiss jest tylko technikiem ze Lwowa, skąd musiał uciekać za pewne brzydkie sprawy.

Z Gniezna wyjechał Reiss do Poznania i tam rozpoczął życie człowieka zamożnego i pomimo odrażającej powierzchowności, zdołał pozyskać tytuł „lwa salonowego”. Wkrótce zaręczył się z bogatą córką obywatela poznańskiego. Stwierdzono, że w czasie, gdy Reiss przebywał we Lwowie, popełnił on tam cały szereg przestępstw seksualnych, handlował morfiną. Głównym jego zajęciem było zawieranie znajomości za pośrednic-

twem biur matrymonjalnych z różnemi kobietami, które pod pozorem małżeństwa wyżyłkiwał finansowo, a następnie porzucał.

Z kolei wędrował Reiss po różnych miastach i zawitał do Łodzi, gdzie również udało mu się dokonać kilku zyskownych transakcyj, lecz nim policja wpadła na jego trop, uciekł z powrotem do Poznania.

Tym razem dał się poznać jako docent uniwersytetu krakowskiego, a ponieważ w Krakowie mieszka naprawdę profesor Reiss, bardzo szanowany człowiek, oszustowi udało się uzyskać ogólną sympatię.

Przypadek chciał, że ojciec przyszłej żony Reissa zwrócił się do prywatnej wywiadowni, celem uzyskania dalszych szczegółów z życia swego przyszłego zięcia i tu ustalono, że prof. Reiss z Krakowa nie ma nic wspólnego z oszustem Reissesem.

Oczywiście zaręczyny zerwano choć w sposób dyskretny, przez wzgląd na córkę znanego obywatela, a Reiss w międzyczasie zawarł znajomość z damą, również za pośrednictwem biura matrymonjalnego, lecz po pewnym czasie porzucił ją, gdy okazało się, że nie uda mu się wydobyć pieniędzy.

Niewiasta owa zwróciła się do policji, gdyż jak zaznaczyła, zrodziło się u niej podejrzenie, że ma do czynienia z handlarzem żywym towarem.

Reiss jednak przeczuł co się święci i uciekł do Łodzi.

W naszym mieście Reiss udał się do dr. Żadiewicza i przedstawivszy mu dyplomy uniwersyteckie, przyjęty został do kliniki jako asystent, a nawet oddano mu na mieszkanie pokój na czwartym piętrze.

Dwanaście dni pracował Reiss bardzo sumiennie w lecznicy i widocznie układał nowe plany zbrodnicze, a nikt, nawet policja nie przeczuwała, że ma tak blisko siebie poszukiwanego przestępcę.

Dopiero po dwóch dniach udało się policji poznańskiej stwierdzić, że Reiss znajduje się w Łodzi i aresztowano go.

Po rozpatrzeniu sprawek Reissa przez sąd poznański, oddany on zostanie do dyspozycji sądu łódzkiego za sprawki z przed paru laty, potem z kolei i inne sądy zaopiekują się sprytnym przestępcą.

Groby z czasów rzymskich

WIEN, 8. 7. Jak donoszą pisma, w centrum Wiednia, przed hotelem Kreutzta, robotnicy pracujący przy robotach ziemnych natrafili na kości ludzkie. Pobieżne badania wykazały, że ongiś znajdował się w tem miejscu cmentarz rzymskiej osady Vindobona.

Na upór litewski niema lekarstwa

Rokowania polsko-litewskie — zerwane

KOWNO, 8. 7. Komisja zakończyła dziś swe prace stwierdzeniem niemożności uzgodnienia obopólnych stanowisk. Personal delegacji opuszcza jutro Kowno. W Kownie po-

zostają przewodniczący delegacji p. Hołowko i sekretarz p. Tarkowski, celem uzgodnienia protokołów i ułożenia raportu, co prawdopodobnie potrwa od wotku. (PAT)

P. Prezydentowa Mościcka

na zebraniu likwidacyjnym Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi

WARSZAWA, 8. 7. Dnia 30 czerwca r. b. na Zamku Królewskim, w obecności Pani Prezydentowej Mościckiej, przy udziale delegatów Komitetów Wojewódzkich odbyło się ogólne zebranie likwidacyjne Centralnego Komitetu Społecznego Pomocy Ofiarom Powodzi. Przewodniczył wice-prezes p. dr. Witold Chodźko. Po przyjęciu protokołu zebrania organizacyjnego, nastąpiły sprawozdania z działalności. Sekretarz Komitetu p. dyr. Czermiński złożył sprawozdanie z całości kształtu działalności Centralnego Komitetu Społecznego Pomocy Ofiarom Powodzi, poczem przedstawili sprawozdania przedstawiciele tych Komitetów Wojewódzkich, które działały na terenach dotkniętych przez powódź, a mianowicie: wojewoda Darowski —

Komitetu krakowskiego, dyr. Grosman — lwowskiego, naczelnik Machnowski — stanisławowskiego, wicewojewoda Siedlecki — tarnopolskiego. Następnie przedstawiciel Komitetu śląskiego prezes Bajda — poza porządkiem dziennym — zapoznał obecnych z wynikami zbiórki na terenie woj. śląskiego, szczególnie podkreślając ofiarności urzędników i robotników. Po odczytaniu sprawozdania komisji rewizyjnej, w skład której wchodził: gen. R. Górecki, S. Ludkiewicz i A. Wieniawski, udzielono przydjum Centralnego Komitetu Społecznego P. O. P. absolutorium. Z kolei uchwalono szereg wniosków w sprawie likwidacji Komitetu i powołano komisję likwidacyjną w składzie pp.: ministra W. Chodźki, dyr. W. Czermińskiego, prezesa K. Fudakowskiego, prezesa P. Heilperina i prezesa A. Lednickiego. Przed zakończeniem zebrania Pani Prezydentowa Mościcka wyraziła serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy przyczynili się swą pracą do wydatnych rezultatów akcji pomocy, a przede wszystkim członkom przydjum, komitetom wojewódzkim i powiatowym, oraz prasie.

Zebranie poprzedziła wspólna fotografia na tarasie zamkowym.

Na pierwszym zebraniu komisji likwidacyjnej przewodniczącym wybrano p. ministra Chodźkę. (Pat).

Wyjazd Radicza do Zagrzebia

BIAŁOGRÓD, 8. 7. Dziś o godzinie 8-iej rano wyjechał do Zagrzebia Stefan Radicz z małżonką, w towarzystwie deputowanych Iwana Pornara i Granca oraz lekarza dr. Kosticza. (PAT)

Król serbski

adoptuje dwie sieroty po zamordowanym Pawle Radiczu

BIAŁOGRÓD, 8. 7. W związku z wypowiedzianem przez króla życzeniem adoptowania dwojga dzieci po deputowanym Pawle Radiczu, zabitym na posiedzeniu Skupczyny w dniu 20 czerwca, wdowa po Radiczu oddała monarsze 10-letnią dziewczynkę Nadicę i 13-letniego chłopca Pawła. (Pat).

Wielka katastrofa na morzu

Z powodu rozbicia się okrętu utonęły 292 osoby

SANTIAGO, 8. 7. W zatoce Arauco rozbił się transportowiec chilijski „Anmagos”.

Liczba ofiar według ostatnich wiadomości wynosi 292 osoby.

KRONIKA

Poniedziałek, 9 lipca, Weroniki P.
Wtorek, 10 lipca, 7-miu braci męczenników.

TEATRY.

Miejski — „Jutro pogoda”.
Letni — „Tak, to jest Łódź”.
Popularny — Co on robi w nocy?
Gong — „Żona się nie dowie”.

KINA:

Apollo — Ze śmiercią w zawody.
Corso — Dzwony wieczorne.
Czary — Harold Lloyd jako sportowiec.
Era — Iwonka.
Luna — Co może kobieta.
Mimoza — Kochankowie.
Odeon — Przy dźwiękach tanga.
Oświatowy — Król Lew i Fiolki.
Oaza — W szponach czerwonoskórych.
Resursa — Wykolejeni.
Record — Wędrowni cień.
Spółdzielnia — Panienska bez przeszłości.
Syrana — Dla jednej kobiety.
Slinks — Noc poślubna.
Victoria — W godzinę zwycięstwa.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy, dnia 9-go lipca dyżurują następujące apteki:

M. Epstein (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenblum (Cegielińska 17), Sukcesorowie Gortelma (Wschodnia 54), J. Koprowski (Nowomiejska 15).

Ulgi dla poborowych akademików

Min. spraw wewn. w porozumieniu z min. spraw wojskowych rozesała do wszystkich wojewodów okólnik w sprawie ulg dla studentów przy pełnieniu powinności wojskowych. W okólniku tym min. spraw wewnętrznych wyjaśnia, że studentom poborowym rocznika 1905, zaliczonych ongiś do kategorii „B”, a obecnie do kategorii „A”, przysługują prawo do odroczenia służby wojskowej z tytułu studjów do 25 lat życia.

Urlopy wypoczynkowe

W dniu 3 lipca 1928 r. wyjechał na 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy kurator okręgu szkolnego łódzkiego dr. Antoni Rynie-wicz.

W dniach 4 i 6 lipca kuratora l. o. s. zastępował nac. T. Czapczyński, ponieważ p. Czapczyński rozpoczął również w dniu 7 lipca urlop wypoczynkowy, przeto z dniem tym zastępstwo kuratora l. o. s. objął p. Edmund Pfajfer, wizytator szkół.

Co usłyszymy dziś przez radio

(Program warszawski, fala 1111).

PONIEDZIAŁEK, 9-go lipca.

12.00—13.00 Muzyka z płyt gramofonowych.
13.00—13.10 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny.
15.00—15.20 Komunikaty: meteorologiczny, 16.30—16.45 Tygodniowy przegląd komunikacji cyfrowej wygł. referent Min. Komunikacji p. Tad. Strzetelski.
17.00—17.25 Program dla dzieci w wyk. p. Henryka Szatkowskiego.
17.25—17.50 Odczyt p. t. Międzynarodowe Zjazdy Geograficzne oraz ich znaczenie dla rozwoju nauki wygł. prof. Jerzy Loth.
18.00—19.00 Transmisja muzyki tanecznej.
19.00—19.20 Rozmaitości.
19.30—19.55 Lekcja języka francuskiego, lek-tor Lucien Roquigny.
19.55—20.05 Komunikat rolniczy.
20.05—20.30 Przemówienie prezesa P. K. O. d-ra Henryka Grubera.
20.30 Koncert międzynarodowy (transmisja z Berlina do Pragi, Warszawy i Wiednia).
22.00—22.05 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny.
22.05—22.20 Komunikaty P. A. T.

Fatalne skutki zakładu po pijanemu

Do czego doprowadzić może wódka, świadczą następujący wypadek, który miał miejsce wczoraj w lesie Konstanyńskim.

Zamieszkały przy ulicy Konstanyńskiej 90, 38-letni Wincenty Broda, będąc pijany założył się ze swymi nie więcej trzeźwymi towarzyszami, że wdrapie się na wierzchołek drzewa. Gdy znalazł się już na znacznej wysokości, doznał nagle zawrotu głowy i straciwszy oparcie, spadł na ziemię, ulegając wstrząsowi mózgu.

To, co potęguje kryzys mieszkaniowy

Strajk robotników budowlanych w Łodzi

Konferencja w Inspektoracie Pracy między przedsiębiorcami budowlanymi a robotnikami — bez rezultatu

W dniu wczorajszym o godzinie 10-ej rano w sali Filharmonji przy ul. Narutowicza nr. 20 odbył się wielki wiec robotników budowlanych Zrzeszonych Związków Klasowych przy ul. Zamenhafa 17, Związku „Praca”, Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, oraz w Gospodzie czeladzi murarskich.

Wiec, który zgromadził kilka tysięcy osób zwołany został w sprawie niepodpisania umowy na sezon bieżący z przemysłowcami budowlanymi, którzy jak wiadomo, ofiarowali robotnikom 14 proc. podwyżki plac, zamiast żądanych 35 proc.

Do przyjdium wiece powołano: jako przewodniczącego, prezesa zw. klasowego robotników budowlanych p. Osieckiego, na asesora zaś p. Kaczmarska, Sumorowskiego i Kra-szewskiego. Po zagajeniu wiece przez kierownika zw. budowlanego klasowego p. Osieckiego, przystąpiono do składania relacji z konferencji odbytej w inspektoracie pracy. Pierwszy w tej sprawie zabrał głos kierownik zw. budowlanego „Praca” p. Bednarczyk który scharakteryzował obecny zatarg w przemyśle budowlanym na terenie Łodzi, który zatrudnia 14.000 robotników budowlanych. W dalszym ciągu swego przemówienia p. Bednarczyk wskazał powody, dla których w Ło-

dzi podpisanie umowy z przedsiębiorcami budowlanymi nie mogło dojść do skutku, pomimo, iż w Warszawie umowa została zawarta. Nic dziwnego — wskazał mówca, że doszło do zawarcia umowy w Stolicy. W Warszawie zauważyć się daje wielki napływ robotników budowlanych z miast prowincjonalnych, którzy posiadają swe gospodarstwa, po sezonie, mają jakie-takie utrzymanie, tak że mogli iść na ustępstwa i zawrzeć umowę zbiorową na obecny sezon, akceptując 14 proc. podwyżki. Co się zaś tyczy Łodzi, to kilka tygodni pracy sezonowej nie wystarczy robotnikom budowlanym na odłożenie jakichkolwiek oszczędności na sezon martwy, t. j. na zimę, nawet gdyby otrzymali 14 proc. podwyżkę. Ten wzgląd zdecydował o tem, że przedstawiciele związków nie zgodzili się na podpisanie umowy z przedsiębiorcami na warunkach przez nich proponowanych.

Zasadniczą sprawą, która wywołała zatarg obecny, jest niewypłacenie robotnikom ustawowych stawek 50 i 100 procentowych za pracę w godzinach nadliczbowych.

Sprawozdanie z działalności dotychczasowej klasowego zw. budowlanego złożył prezes Osiecki. Ze sprawozdania wynika, że przedstawiciele związku na konferencjach w

nia z przedsiębiorcami budowlanymi, którzy niaz przedsiębiorcami budowlanymi, którzy trwali na swem nieustępliwem stanowisku.

Po złożeniu sprawozdań, otworzona została dyskusja nad akcją strajkową. Trwała ona kilka godzin. W dyskusji tej zabierali głos przedstawiciele poszczególnych związków robotników budowlanych, jak również przedstawiciele związków strajkujących malarzy, którzy również żądają 35 proc. podwyżki plac. Wreszcie na wniosek przewodniczącego, przystąpiono do głosowania w sprawie zajęcia ostatecznego stanowiska. Zgłoszona została rezolucja w sprawie natychmiastowego rozpoczęcia strajku w przemyśle budowlanym. Rezolucja ta została jednomyślnie przyjęta przez wszystkich zebranych, którzy wypowiedzieli się za strajkiem od dnia dzisiejszego. Następnie przystąpiono do wyboru komisji strajkowej, w skład której weszli: kierownik zw. klasowego p. Osiecki oraz pp. Olszewski, Bijak i Łopata. Komisja strajkowa rozpoczyna działalność swą od dnia dzisiejszego od godziny 6-ej rano i będzie miała za zadanie przypilnowanie, by żaden z robotników nie przystąpił do pracy, przyczyniając się w ten sposób do załamania się solidarności akcji strajkowej.

Nadmienić należy, że przyjęta na wiecu rezolucja strajkowa domaga się proklamowania strajku w całym przemyśle budowlanym a więc i w kanalizacji, robotach ziemnych i t. d.

Bezrobocie w Łodzi i okolicy

Co mówi statystyka Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi (m. Łódź i powiaty: Łódzki, Łaski, Sieradzki, Łęczycki i Brzeziński) w dniu 7 lipca 1928 r. było zarejestrowanych 21.100 bezrobotnych w tem w samej Łodzi 14.995, w Pabjanicach 1.520, w Zgierzu 1.468, w Zduńskiej-Woli 794, w Tomaszowie Maz. 1.905, w Konstanyńowie 244, w Aleksandrowie 89, w Rudzie-Pabjanickiej 93.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 12.504 w tem 7.058 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia i 5.446 bezrobotnych zapomogi doraźne ze Skarbu Państwa.

W samej Łodzi brało zasiłki 9.384 bezrobotnych z czego 5.552 z Funduszu Bezrobocia i 3.832 zapomóg ze Skarbu Państwa.

Pracowników umysłowych brało zasiłki 1.044 w tem ustawowych 116 i doraźnych 928

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 478 bezrobotnych, otrzymało pracę 761, wysłano do pracy 205.

Urząd rozporządza 41 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

9 bezrobotnych w ciągu ubiegłego tygodnia otrzymało niższe koleje na przejazd Kolejami Państwowymi.

Tragiczne wyścigi kolarskie

Wczoraj na szosie Stryków-Zgierz, odbywały się wyścigi kolarskie zorganizowane przez Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego. Podczas wyścigów tych, jeden z uczestników, Alfons Wdowiak, zamieszkały przy ul. Spacernej 5/7, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi.

Wskutek pęknięcia widełek przy rowerze spadł, ulegając ciężkim potłuczeniom całego ciała i rozbiciu głowy, oraz rozcięciu twarzy w kilku miejscach.

Do Wdowiaka zawezwano pogotowie Kasy Chorych, którego lekarz po udzieleniu pomocy, przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala św. Józefa.

Awantura sąsiedzka

Dom przy ulicy Dworskiej nr. 30, stał się wczoraj widownią krwawej awantury sąsiedzkiej.

28-letni Antoni i 30-letnia Anna, małżonkowie Lewardowie, oraz 43-letni Jakób i 30-letnia Anna, małżonkowie Świętosławscy od dłuższego już czasu darli z sobą koty. Wczoraj ponownie wszczęli z sobą sprzeczkę, która następnie przeistoczyła się w bójkę na noże i siekiery. Kres tym krwawym zapasom wojowniczym małżeństw położyli sąsiedzi, którzy rozbroili ich i zawezwali policję.

Wszyscy zapaśnicy odnieśli mniej lub więcej ciężkie rany cięte i rażane. Pomocy udzielił im zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego.

Zamach samobójczy

Przed domem nr. 14 przy ul. Nad Łódką, w oczach licznych przechodniów, jakaś młoda kobieta napila się wczoraj w celu samobójczym jodyny.

Do desperacki zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz po udzieleniu pierw-

szej pomocy, przewiózł ją w stanie ciężkim do szpitala przy zbiorni miejskiej. Desperatką okazała się 23-letnia Janina Woznińska, zamieszkała przy ul. Zgierskiej 33. Jaka była przyczyna rozpaczliwego kroku Woznińskiej, narazie nie ustalono.

Krwawe pokłosie wczorajszej niedzieli

Wczorajsza niedziela obfitowała w nienotowaną dotychczas liczbę krwawych rozpraw nożowych, z których podajemy tylko wypadki najcięższe.

Przez nieznanych sprawców napadnięci zostali i pożżani nożami oraz pobici tępymi narzędziami: 27-letni Wolf Pelsman, zamieszkały przy ulicy Franciszkańskiej 38 (rany cięte i tłuczne głowy i twarzy), 28-letni Stanisław Szczepaniak, zamieszkały przy ul. Pomorskiej 40 (uderzony kamieniem w głowę).

27-letni Józef Barczak (Wójtowska 4), przy zbiegu ulic Zgierskiej i Lutomińskiej uderzony nożem w głowę.

29-letni Franciszek Orzek (Tatrzańska Nr. 27), przy zbiegu ulic Tatrzańskiej i Napiórkowskiej, uderzony trzy razy tępem narzędziem w głowę.

22-letni Stanisław Wojciechowski (Tatrzańska 37), przecięcie nożem i wybitcie dwóch zębów.

23-letni Jan Gorzkiewicz (Napiórkowskiego 157), na Napiórkowskiego 100 uderzony trzy razy nożem w głowę.

34-letni Leon Rosiak (Gnieźnieńska 18), na Wrocławskiej 4, ranny trzykrotnie nożem.

23-letni Mieczysław Strzałek, szeregowiec 28 pułku Strzelców Kaniowskich, trzy rany głowy zadane tępym narzędziem (rozbicie nosa).

22-letni mężczyzna nieznanego nazwiska, przy zbiegu ulic Północnej i Solnej (pokłuty wielokrotnie nożami i w pierś i głowę).

Wszystkim wyżej wymienionym udzielił pomocy lekarz pogotowia ratunkowego, bądź pozostawiając ich na miejscu, bądź odwożąc ich do szpitala.

Teatr i Sztuka

TEATR MIEJSKI

Z powodu ogromnego powodzenia, jakim wciąż cieszy się „Golem”, Dyrekcja Teatru Miejskiego przedłuża przedstawienia tej wysoce interesującej sztuki do soboty, dnia 14 b. m. włącznie.

Dziś, t. j. poniedziałek, celem damia wypoczynku artystom, dana będzie kapitalna farsa amerykańska „Jutro pogoda” z Stefanią Jarkowską, Grywińską, H. Łapińską, M. Zniczmem, Ziemińskim i Krotkmem.

Początek o godz. 9.

Ceny popularne od 50 gr. do 6 zł.

TEATR LETNI W OGRODZIE STASZICA

Dziś po raz 6-ty i w dalszym ciągu co wieczór o godz. 9-ej wesoła, barwna, wielce efektowna rewja łódzka G. Wassercuga „Tak to jest Łódź” w wykonaniu pp.: Dunajewskiej, Jakubińskiej, Niemirzanki, Tatar-kiewicz, Szuberta, Mrozińskiego, Fabisiaka, Krzemieńskiego i innych, z udziałem znakomitej pary baletowej Wojnara i Soboltówny. Dekoracje K. Mackiewiczza.

Bilety do 7 wiecz. w Cukierni Gostomskiego, od 8-ej przy wejściu do parku.

TEATR POPULARNY Ogrodowa Nr. 18.

Dziś o godz. 8.20 wiecz. dla zrzeczeń po cenach najniższych, niezwykle wesoła krotkhwila w 3-ach aktach „Co on robi w nocy”, na której to rozbawiona publiczność zaśmie-wa się do lez z doskonałej gry aktorów oraz z kłopotów p. Bieleckiego, jako męża pantoflarza od pierwszego od ostatniego aktu, nagradzając wykonawców huraganem braw. — Bilety od 40 gr. do 1 zł. do nabycia w obu kasach teatru.

LETNI TEATR LIT.-ART. „GONG” w ogródku Cegielińska 16.

Znakomita rewja „Żona się nie dowie” cieszy się nieśląbnym powodzeniem. Humor, melodyjne piosenki i świetne tańce składają się na całość doskonałego programu. Zwłaszcza podobają się doskonałe piosenki w wyk. Runowieckiej, Cybulskiego i Kamińskiego, „Carmagnola” w artystycznym wykonaniu Buczyńskiej i Hryniewieckiej, świetny skecz Starskiego w wyk. Draczewskiej, Skoniecznego, Belskiego i innych oraz arcyzabawna „Interpelacja o nagoci” koncertowo grana przez Belskiego, Cybulskiego, dyr. Jastrzębca, Nowosielskiego i innych. Gościnnie występy Justyny Czartorzyskiej art. teatru im. Słowackiego w Krakowie, niezrównanej Heleny Buczyńskiej i Jadwigi Hryniewieckiej dopełniają całości.

Dziś dwa przedstawienia o godz. 8 i 10-ej wiecz.

HASŁO SPORTOWE

Sensacyjne zwycięstwa piłkarzy łódzkich

Z boisk całej Polski

Wreszcie przyszedł czas, że Łódź na całej linii zwyciężyła. Może te sukcesy dodadzą bodźca łodzianom. Dzisiejsze wyniki w całej rojności stanowią sensację. Warta bije Legję, Ł. K. S. — Wisłę, Czarni — Polonję, Turyści — Warszawiankę, Cracovia urywa jeden punkt groźnemu I. F. C. Tego chyba nikt się nie spodziewał. Faworyci pokonani zostali i to zupełnie zasłużenie. Druga runda rozpocznie się pod szczęśliwszą gwiazdą. Radość, że Łódź nie grozi katastrofą spadku do A klasy, poruszyła wczorajsza krótka depecha wszystkich sportowców.

Poniżej podajemy krótkie depesze z całego kraju o bojach ligowych, których było sześć.

WARSZAWA:

WARSZAWA — LEGJA 1:0 (0:0).

Gra mało ciekawa. Warta zasłużenie zwyciężyła Legję. Jedyną bramkę uzyskał Przybysz pod koniec zawodów. Sędzia p. Rutkowski.

ŁWÓW:

CZARNI — POLONJA 3:0 (1:0).

Niespodzianka ligowa. Czarni zupełnie zasłużenie biją Polonję, która w linii obrony zawiódła. Bramki uzyskali: Olejniczak, Chmielowski i Ostrowski. Sędziował dr. Lustgarten.

KATOWICE:

CRACOVIA — I. F. C. 1:1 (1:1).

Oczekiwane z napięciem zawody Cracovii z I. F. C. przyniosły zasłużenie wywalczony wynik remisowy 1:1. Cracovia grała ładnie. I. F. C. nie wytrzymał technicznych posunięć Cracovii. Bramki uzyskali: Kałuża i Gerlitz. Sędziował p. Raettig dobrze.

TORUŃ:

T. K. S. — ŚLĄSK 7:0 (1:0).

Toruńczycy zdając sobie sprawę ze zgrozy w razie przegranej ze Śląskiem walczyli zaciekłe. Gdyby Ł. K. S. przegrał z Wisłą, T. K. S. byłby zdystansował łodzian w tabeli jednym punktem. Do przerwy wynik 1:0 pozostanie stron toruńczycy wykorzystali zmęczenie przeciwnika i w równych odstępach czasu uzyskali aż 6 bramek przez Obrębskiego 3, Suchockiego 2 i Gumowskiego 1 oraz Rutkowskiego. Sędziował p. Nawrocki z Poznania.

Poza grami ligowymi odbyły się zawody międzymiastowe Kraków — Łwów we Lwowie. Wynik 4:3 (3:1) dla reprezentacji Krakowa. W obu drużynach wystąpili gracze klubów ligowych. Gra żywa. Zwycięstwo Krakowa niespodziewane. Bramki zdobyli dla Krakowa: Jachimiek, Mysiak i Bill, dla Lwowa Steurman i Wacek Kuchar. Sędziował p. Piotrowski z Łodzi bardzo dobrze.

TABELA GIER LIGOWYCH.

Kluby	gier	bramek	punktów
1. I. F. C.	14	36:20	20
2. Warta	12	26:14	18
3. Wisła	12	40:18	16
4. Cracovia	12	28:18	16
5. Warszawianka	13	26:24	14
6. Legja	13	27:19	13
7. Polonja	12	29:25	13
8. Czarni	11	23:23	13
9. Pogoń	12	27:31	13
10. Ruch	14	16:21	13
11. Turyści	13	21:28	11
12. Hasmonea	11	23:25	8
13. Ł. K. S.	13	22:34	8
14. T. K. S.	12	28:33	7
15. Śląsk	12	11:46	3

Szosowe kolarskie mistrzostwo Polski

Rozegrane na dystansie 200 km. w Krakowie kolarskie szosowe mistrzostwo Polski wygrał Stefański (Amatorzy — Warszawa) w czasie 7 godz. 41 min. 26 sek. przed Kłossowiczem Resursa — Łódź, który przybył o 31 sek. później do mety. Trzecim był Popowski (WTC), potem Sobolewski (Kalisz) i Kalinowski (WTC).

Ł. K. S. — Wisła 4:2 (4:0)

KRAKÓW:

Nadszpiewany sukces łodzian, którzy do przerwy wykorzystali moment lekceważenia ich przez Wisłę. Nadzwyczajne tempo oraz ambicja, jaką posiadają Czerwoni, grając z silnym przeciwnikiem, cechowała Ł.K.S. Przewaga w pierwszej połowie Ł. K. S. uwidoczniła się w każdym posunięciu. W tej fa-

zie Śledź i Feja trzelają bramki oraz Moskal 2. Po przerwie Wisła parła za wszelką cenę do zwycięstwa, jednak świetnie dysponowana w dniu tym obrona Ł. K. S. Cyll — Jezewski utrzymała rezultat aż do 84 min. i dopiero rzut karny strzelony przez Skrzyńkowię pozwolił na uzyskanie honorowego punktu. Pod koniec łodzianie osłabli, dzięki cze-

mu Czulak strzelił drugi punkt. Sędziował p. Bilor ze Lwowa. Nadmienić wypada, że Ł. K. S. wyjątkowo wyjechał w osłabionym składzie, a mianowicie: Jakubiec, Cyll, Jezewski, Jasiński, Kubiak, Gosławski, Śledź, Feja, Śledź, Moskal, Stollenwerk. Wisła grała w pełnym składzie z Balcerem, Adamkiem, oboma Rejmanami i Kotlarczykiem.

Turyści — Warszawianka 3:0

Przed sędzią Seidenem z Krakowa stanęły dwie drużyny: jedna, pogramczymi mistrzowskiej Wisły i lekko zdobywająca walkowerem 2 cenne punkty z I. F. C. — druga, ciężko wybijająca się z szarego końca tabeli.

Sądono, że Warszawianka pokona Turyistów, tymczasem Turyści sprawili niespodziankę sportowej Łodzi, bijąc zupełnie pewnie, przyczem zrehabilitowali sport łódzki po ostatnich porażkach, a przytem okazali się drużyną, zwłaszcza w drugiej połowie znacznie lepszą od Warszawianki.

Turyści wystąpili z Lassem w bramce, —

Kubik i Karasiak obrona, — Hinc, Kulawiak pomoc, — Frankus, Węglowski, Ałaszewski, Bałczewski, Hermans napad.

Warszawianka: Domański, — Zwierz I, Wróblewski, — Zwierz II, Hahn, Luksemburg, Krongold, Szejnach, Jung, Haselbusch.

W pierwszej połowie piłka przechodzi z jednej bramki pod drugą, a groźne ataki Warszawianki likwiduje pewnie Karasiak, — gra równorzędna, przyczem Turyści zdobywają bramkę, której świetnie grający Domański nie mógł obronić.

W drugiej połowie uwidoczniła się znaczna przewaga Turyistów, przytem pomoc ich gra więcej ofenzywnie, lepiej obstawia graczy i współdziała z atakiem, dobrze usposobionym strzałow. W 3 minucie Karasiak myląc Domańskiego strzela goła z karnego, z winy obrońcy Warszawianki, który z powodu wybiegu Domańskiego, ratując sytuację, wlatująca piłkę do siatki, wybija ręką. Sędzia usuwa Junga z boiska i odtąd zdeprymowana Warszawianka gra coraz słabiej i nie raz wprost bezradnie przypatrując się lecącej piłce. Trzykrotne przeboje Haselbuscha kończą się pewnie na dobrze grającej obronie Turyistów. W 10 minucie w zamieszaniu podbramkowym z centry Hermansa, Bałczewski ręką wbija piłkę do siatki.

Następuje szereg groźnych strzałów ataku Turyistów, aż w 39 minucie Węglowski zdobywa 3-ci punkt dla swych barw i ustanawia wynik dnia.

W Warszawiance uwidoczniła się zmęczenie i niechęć, a Zwierz, widząc przegraną, schodzi z boiska, tak, że Warszawianka kończy grę w dziewiątkę. Wielka zasługa Domańskiego, że Warszawianka nie przegrała meczu w gorszym stosunku.

Warto przypomnieć sobie tę samą Warszawiankę, jak przed rokiem mimo przegranej do przerwy, — szaloną ambicją i przebojami, mecz wygrała 7:3, — kiedy na dzisiejszym meczu widać było zupełny zanik ambicji, i uwidocznione nieporozumienia między graczami dały się zauważyć w czasie gry.

Zwycięstwo Turyistów w zupełności zasłużone; widać już w ich ataku pewne zrozumienie, a pomoc (Wieliszek i Kulawiak), gdyby tak pracowała ofiarnie i współdziałała z napadem, jak to widzieliśmy podczas meczu z Ameryką, to zwycięstwo mogło być znacznie większe. Obrona i bramkarz pewni, chociaż Karasiak lepszy od Kubika.

Sędzia, p. Seiden, naogół dobry, może trochę drobniagowy.

Publiczności około 2 tysiące.

Ażet.

Międzynarodowe regaty żaglówek w Szwecji

W Sandharm, gdzie znajduje się przystań letnia istniejącego od stu lat szwedzkiego Jachtklubu Królewskiego, rozpoczęła się w dniu 8 lipca międzynarodowe zawody o złoty puchar, który w roku ubiegłym zdobył 6-metrowy jacht „May Be”. W regatach tych biorą udział: Anglja, Ameryka, Niemcy, Danja, Norwegja, Finlandja, Hiszpanja, Włochy i Szwecja. Wobec świetnych obsad i doskonałych łodzi — spodziewać się należy, że konkurencja będzie bardzo silna. — Jachtklub szwedzki jest jednym z najstarszych w świecie. Odwieczne tradycje żeglarskie i sprzyjające warunki geograficzne wpłynęły na wydatny rozwój tego sportu wśród wszystkich warstw społeczeństwa.

Wyniki

meczów miejscowych

Orkan — P. T. C. 1:1 (0:1).
 Ł. K. S. B. W. — S. S. K. M. (Chojny) 3:2 (1:1).
 Bieg — Pogoń 4:2 (1:1).
 Hakoah — G. M. S. 2:0 (2:0).
 Rapid — Samson 3:1 (3:1).
 Kraft — Strzelec 2:1 (2:0).
 Siła — T. U. R. 0:3.
 Na ostatnim meczu pobito sędziego.

Polski mistrz boks w Ameryce

Dowiadujemy się od p. Szydłowa, łódzkiego przedstawiciela Angielskiego Towarzystwa Okrętowego „Royal Mail Line”, że znany polski mistrz boks, Gerbich, przybył szczęśliwie do Brazylii na pokładzie angielskiego parowca „Almanzora” i wylądował w Rio-de-Janeiro dnia 2 lipca b. r.

350-lecie uniwersytetu wileńskiego

Z powodu zbliżającej się 350 rocznicy założenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, senat uniwersytecki komunikuje, że rocznica ta mogłaby być obchodzona w r. b. tak samo jak i w roku przyszłym, jednak wobec zbliżenia 350-lecia istnienia Uniwersytetu z 10-tą rocznicą wskrzeszenia tej uczelni, uroczystość zostanie przełożona na rok przy-

szły. Dla uświetnienia jej zostanie wydana księga, na którą złożą się prace następujące: w części pierwszej będą zawarte przyozniki i studia związane z dziejami dawnej wszechszkoły, druga część będzie zawierała życie i działalność wskrzeszonego Uniwersytetu od r. 1919.

Ostatni utwór Selmy Lagerlöf

„Powrót do Vermlandu” — ostatni utwór słynnej autorki szwedzkiej — zawiera wzruszający opis jej powrotu do rodzinnego domu w Maarbacka, w którym obecnie mieszka i pracuje. Książka ta została wydana przez Szwedzkie Towarzystwo Turystyczne i jest poświęcona całkowicie Vermlandowi, tej najpiękniejszej i najbardziej malowniczej prowincji szwedzkiej.

Gdy pięćdziesiąt lat temu, sprzedawano starą posiadłość rodzinną, Selma Lagerlöf, wówczas biedna nauczycielka, mająca za sobą zaledwie parę utworów poetyckich, któ-

rych pojawienie się przeszło bez najmniejszego wrażenia, — postanowiła za wszelką cenę odkupić siedzibę przodków. Przez wiele, wiele lat pomyślności i sławy wspomnienie opuszczonego, zamieszkanego przez obcych ludzi, ukochanego domu przesładowało ją, jak wyrzut sumienia.

Obecnie Maarbacka, odkupiona i odrestaurowana, stała się istną Mekką, do której dążą ze wszystkich krajów wielbiciele talentu Selmy Lagerlöf, pracującej z radością i zapałem w uroczym zakątku zdale od „wielkiego traktu świata”.

BANK RZEMIEŚLNİKÓW ŁÓDZKICH

Spółdzielnia z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego № 123

(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa”)

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

Załatwia wszelkie operacje bankowe.

Letnia Reduta Prasy w Helenowie

dnia 22 lipca r. b. w (niedziele)

Igrzyska olimpijskie. Wielka tombola. Święto pieśni. Corso kwiatowe samochodów. Auto-rakieta. Mecz Humorystyczny. Walka kwiatowa. Gondole. Ognie bengalskie. Zabawa dziecięca, Divertissement baletowe. 3 orkiestry.

NOWOOTWORZONY ZAKŁAD GALWANIZACYJNY „GALWANIKA”

PUSTA 7

przyjmuje wszelkie roboty, jako to:
Niklowanie, srebrzenie i złocenie
Drykowanie wszelkich metali
Wykonywanie ramek do LUSTER I TAC.
Ceny umiarkowane. Wykonanie solidne i punktualne.
Niklowanie rur wielkości do 4 metrów.

Dla każdego coś mądrego i pięknego!

Zawiera jedyny najnowszy zbiorowy katalog książek (dobrze opracowany, obszerny, 132 stron dwuszpaltowych, format 17x24) jakiego brak odczuwał dotychczas każdy czytelnik.
Powyższy katalog wydała

Księgarnia Al. LACHA w Zgierzu

i po otrzymaniu zł. 1.50 znaczkami pocztowymi lub przez P. K. O. 65,136 (wartość katalogu zł. 5) wysła takowy wraz z warunkami nabywania książek na spłaty.

nie zwlekając, zamawiajcie, gdyż do soli i chleba książki potrzeba.

Dr. DONCHIN

Specjalista chorób oczu
powrócił do kraju

przyjmuje poniedziałki, wtorki, srody i czwartki od 10-1 i od 4-7 po poł.

ul. Moniuszki 1

519

Telefon 9-97.

Doktor

Klinger

Choroby weneryczne, skórne i włosów

leczenie lampą kwarcową

Andrzeja № 2
Tel. 32-28.

Godziny przyjęć: od 1.30 — 2.30 dla Pań od 6 — 8 dla panów, w niedziele i święta 4.30 — 12.

Okazja!

Przy ul. Ogrodowej Nr. 26
w podwórzu II piętro

A. Przybycina

4:0 można dostać

Obrazy, lustra, landszafty
za wkładem 6 i 10 zł.
po 2 złote i po 5 złot. tygodniowo.

Kwiaty sztuczne i abażury

wykonuje z własnego i powierzonego materiału **solidnie i bardzo tanio** bo na czwartym piętrze!

Irena Szmidt

Nawrot 13, prawa oficyna, IV. piętro.

Kino RESURSA

Kilińskiego Nr. 125.

Od wtorku, dnia 3-go do poniedziałku dnia 9-go lipca 1928 r. włącznie

Wzruszający dramat ilustrujący życie dzisiejszej Rosji

„Wykolejeni”

(Miłość nad brzegiem Newy)

Obraz godny widzenia, film pełen emocji.

W ROLACH GŁÓWNYCH:

W. Buszkinskaja
Bela Czernowa
Teodor Nikitin
Walery Sokołow.

NASTĘPNY PROGRAM: **Mocarz świata**

Początek seansów w dni powszednie o g. 5,30, 7,15 i 9; w dni świąteczne o godz. 3, 5, 7 i 9.

Miejski Kinematograf Oświatowy

WODNY RYNEK (róg Rokicińskiej)

Dojazd tramwajami № 16 i 10. Tel. 18-26.

Od wtorku, dn. 3-go do poniedziałku, dn. 9-go lipca 1928 r. włącznie.

Program № 24

Dla dorosłych początek seansów o godz. 18.45 i 21.45, w soboty i w niedziele o godz. 16.45, 18.45 i 20.45

Dramat salonowy w 10 aktach.

W rolach głównych: L. DAGOVER, HARRY LIEDTKE, DARY HOLM i ERNEST VEREBES

KRÓLEWICZ FIOŁKÓW

Dla młodzieży pocz. seansów o g. 15-ej i 16.45, w soboty i niedziele o 13 i 15-ej

Dramat w 6-ciu aktach,

w roli głównej **TOM NIX**

Więźniowie gór

NAD PROGRAM: ???

Ceny miejsc dla młodz.: I-25, II-20, III-10 gr.

Ceny miejsc dla dorosł.: I-70, II-60, III-30 gr.

W poczekalniach kina codz. do godz. 22 201 audycje radjofoniczne.

Dr. med.

LUBICZ

Cegielniana 43

Tel. 41-32.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych.

Naświetlanie lampą kwarcową.

Przyjmuje od godz. 8 do 10 rano i od godz. 5-8 wiecz.

Dla pań od 3-5 oddzielna poczekalnia.

P. T.

Prenumeratory!

Kupujcie tylko w firmach

które się u nas ogłaszają!

„Wolny Cech Kuchmistrzów Katowice”

poleca swoich członków

na posady stałe i sezonowe

Zapotrzebowania kierować do kancelarii Cechu Kuchmistrzów Katowice, Marjacka 3, I p.

Teatr Lit. Artystyczny

GONG

w ogrodzie

Cegielniana
№ 16.

Pod dyrekcją
Walerego Jastrzębca

Dzisiaj i dni następnych program № 23

p. t.

ZONA SIĘ NIE DOWIE

plóra Starskiego, Sygletyńskiego i innych.

Gościnnie występy: Znakomitej artystki „Qui Pro Quo” **STASI CZARTORZYSKIEJ**, niezrównanej Heleny Buczyńskiej, tancerki teatrów paryskich Jadwigi Hryniewickiej i Janiny Draczewskiej art. teatrów warszawskich oraz ulubienica Łodzi Czesława Skoniecznego przy udziale całego zespołu. — Dzisiaj trzy przedstawienia o godz. 6, 8 i 10 wieczór. Kasa biletów sprzedaje od godziny 4-ej po południu.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym miesięcznie zł. 3.20

Zamiejscowa 3.60

Zagranica 6.30

Donoszenie do domu 0.40

Prenumeratę można przerwać tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65.210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

Na I-ej stronie 50 groszy za wiersz milimetr. 1 lam. (strona 4 łamy)

W tekście . . . . . 1 . . . . . 4 . . . . .

Nadesłane . . . . . 1 . . . . . 4 . . . . .

Za tekstem . . . . . 1 . . . . . 4 . . . . .

Nekrologi . . . . . 1 . . . . . 4 . . . . .

Komunikaty . . . . . 1 . . . . . 4 . . . . .

Zwyczajne . . . . . 1 . . . . . 10 lamów

Drobne 10 gr., poszukiwanie pracy 5 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłosz. 50 gr. Ogłoszenia nadesłane po godz. 7 wiecz. o 30% drożej.

Ogłoszenia w czerwonym kolorze 30 proc. drożej.

Ogłoszenia firm zamiejscowych, chociażby posiadających filje w Łodzi, a centrale gdzieś indziej, o 50% drożej od cen miejscowych.

Firmy zagraniczne o 100% drożej.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarjum, uważane są za bezpłatne.

Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.